

מעבר פעלים מבניינים נגזרים לבניין קל בארמית יהודית מאוחרת

שין-ג'י פְּרָנְג

מעבר פעלים מבניין אחד לרעהו ללא הבדל במשמעות הוא תופעה מוכרת היטב בשפות שמיות, ובדרך כלל המעבר הוא מבניין קל לבניינים אחרים. ברם, בארמית יהודית מאוחרת של תרגומי הכתובים וחיבורים נוספים מתקופת הגאונים נמצא מעבר בכיוון הפוך: מאַפְּעֵל, פְּעֵל, או אתפְּעֵל לבניין קל. מגמה זו ניכרת בעיקר בצורות מקור על דרך בניין קל, ולעתים גם בצורות בינוני, עבר ועתיד. משפע הדוגמאות מחיבורים רבים מתברר כי מדובר בתופעה לשונית אמתית ולא בטעויות סופרים גרידא. אם כן, האם יש כאן השפעה חיצונית של שפות זרות, או שמא התפתחות פנימית של הארמית? האם תופעה זו משקפת שינוי בשפה המדוברת, או רק בלשון הספרותית? בהרצאה זו נעיין במגוון דוגמאות מתוך כתבי יד שונים ונדון בשאלות הללו.